

AT VILJA ELLA IKKI AT VILJA — tað er spurningurin

*Tá sagt verður at NATO
hefur tryggjað frælsið og
friðin í Europa í fjóruti ár,
so er tað ikki nokur lygn.
Tað er bara ikki heilt so ein-
falt*

Í nógvum av heimsins londum er frælsi ikki til. Fyri fólkinu har búa er hugtakið «frælsi» bert ein dreymur, ein vón. Nakað, ein kann verða dripin fyri at krevja.

Men soleiðis er ikki hjá okkum. Í Føroyum er frælsi veruleiki. Vit liva har, sum vónin hjá teimum flestu av heimsins menniskjum endar. Vit liva í frælsinum. Og vit elska frælsi okkara. Ongantið, ongantið skal einaraði frá fótin fastan hjá okkum, siga vit. Frælsið, demokratið og friðurin er tað dýrasta vit eiga!

Og av tí at vit elska frælsið so nógv, eru vit eisini til reiðar at verja tað. Sjálvandi. So mikið eru allir føroyingar samdir um. Men vit eru ikki heilt samdir um hvussu vit skulu verja og fara við okkara frælsi. Í hesum spurningi eru vit stórt sæð í tveimum bólkum.

Tann stóri og tann líti bólkurin

Tann stóri bólkurin heldur at frælsið er nakað, sum skal verjast móti álopi uttanfrá. Tí eitt veldugt, ónt ríki er fyri eystan. Eru vit ikki á varðhaldi alla tíðina, koma russararnir og taka frælsið frá okkum, fyrst høvi byðst. Tí er gott at vit hava NATO. NATO varð stovnað fyri fjóruti árum síðani. Og onki kriggið hevur verið í Europa í øll hesi fjóruti ár. Og tað er gott. Og so má NATO vera av tí góða. Siga tey. Og tey halda, at teir hampuligu mennirnir í NATO mugu fáa loyvi til at gera tað, sum neyðugt er, fyri at tryggja okkum frælsið og friðin. Tí teir

hava best skil fyri tí. Og fólk, sum hava at NATO, eru óskikkilig og ófor-skammað. Halda tey.

Hin bólkurin — tann minni — heldur eisini, at frælsið skal verjast. Nøvn sum Budapest, Prag, Polen og Afghanistan minna hesi fólkinu á, at tað eru ikki øll, sum unna okkum frælsið. Tað krevur eina verju. Men, siga tey víðari, þú kritikkleyst at siga ja til alt tað, ið NATO tekur sær fyri, skapar í sær sjálvum einki frælsi. Skal frælsið gerast veruleiki og livandi, so mugu vit eisini nýta tað! Tey halda tað vera þursta gálið bert at uppfata frælsið sum eina stóðu, ið skal verjast. Tey halda, at vit heldur eiga at siggja frælsið sum ein mogleika fyri alla tíðina at fremja rættvís. Nýta vit ikki henda mogleikan, kundu vit eins væl livað eystan jartjaldið. — Tí ein óbrúktur mogleiki, tað er í veruleikanum tað sama sum eingin mogleiki! Eitt «passivt» frælsi er tað sama sum einaraði!!!

Hvi so ómøgulig?

Fólkini í tí stórra bólknum skilja ikki altíð so væl fólkinu í tí minna bólknum. — Tí hvi skulu tey altíð hava at? Og kritiserar? Og mótmæla? Hvi kunnu tey ikki bara vera hampulig og skikkilig fólk? Hava tey tað kanska ikki gott? Og hvi eru tey imóti atomvápnnum, tá hesi tryggja friðin og frælsið? Vilja tey ikki verja sitt land? Elsa tey sleittis ikki sitt land?

— Og jú sanniliga elska vit okkara land!, siga fólkinu í tí minna bólknum. Og sanniliga hava vit tað eisini gott í landinum,

sum vit elska.

— Men vit halda bara ikki, at vit hava loyvi til at sláa okkum til tols við tað. Tí vit vita — hóast lítið verður tosað um tað — at øll ikki hava tað líka gott sum vit. Hvønn dag doyggja til dæmis 40.000 smábørn í hungri. Tey vildu fegin fingið bert ein litlan part av teimum ressoursum, sum í dag eru fastlæstir í framleiðslu av vápnnum, ið skulu verja okkum — og okkum eina! Hava vit, spyr tann minni bólkurin, ikki skyldu til eisini at lurta eftir gráti-num hjá hesum børnum, tá smorbliðir politikarar biðja um meira pengar til atomvápn? Er alt annað ikki bæði egoistiskt og ómoralskt?

Vit halda, siga tey víðari, at vápnakappdubb- ingin er ein óndur sirkul. Vit halda, at hann skapar meira ótta enn trygd. Og vit siggja tað sum okkara skylda at nýta frælsi okkara til at arbeiða imóti hesum órskapi. At stóða sirklinum her sum vit standa. Neyðin í triðja heiminum eigur ikki bert at rina við okkum, tá vit siggja hana í sjónvarpi-num — hon eigur eisini at ávirka okkara politisku stóðutakanir!

Nú atomvápnini. Tað sær kanska ábyrgdarleyst og góðtrúvið út ikki at vilja hava nakað við hesi vápn at gera. Tað sær kanska út sum vit stinga hövdið í sandin. — Tað gera vit ikki! Tvørtur-imóti! Tí minst til — eitt atomkriggj kann ikki vinnast! Miljardir og aftur miljardir verða nýttar til atomvápn, ið sigast skulu verja okkara frælsi. Og fjóruti túsund børn doyggja í hungri um dag-

in. Og tá atomvápnini eina ferð hava vart okkum, tá er onki eftir at verja!!

Jú, sanniliga elska vit okkara land, siga fólkinu í tí minna bólknum. Tað gera helst allir føroyingar. Nógvir føroyingar høvdu helst eisini verið til reiðar at doyð fyri sitt land. — Men vilja vit eisini at okkara land skal doyggja fyri okkum? Siga vit ja til atomvápn, siga vit eisini ja til henda spurning! — Siga fólkinu í tí minna bólknum.

— Tí hava vit ta stóðu, vit hava.

Valið

Tann 10. maí skulu báðir bólkarnir á fólkatingsval. Og teir fara ikki at velja teir somu flokkarnar.

Fólkini í tí stórra bólknum vita ikki rættuliga, hvønn tey skulu velja. — Men tey vita, hvønn tey ikki skulu velja! Tey ætla sær ikki at velja javnaðar- ella tjóðveldisflokkinn. Tí teir flokkarnir eru so ómøguligir í NATO-máli-num. Teir gera bara vovl. Og so ætla teir sær eisini at gera Føroyar kommunistiskar. Og fólkinu í teimum flokkunum trúgva heldur ikki uppá Gud. Tað hevur fleiri ferðir staðið í blóðunum. Tey hava sjálvi lisið tað. — So tann 10. maí fara tey at velja onkran annan. Onkran hampuligan. — Kanska Paula Ellefsen, sum altíð er so róligur og siðilgur. Ella Óla Breckmann, sum altíð er á mæti og ongantið drekkur brennivín og er so fittur at skriva jólakort á hvørjum ári. Ella Tord, kanska? Ella Adolf? — Jú, har er fleiri hampamenn í at velja!

Fólkini í tí minna bólknum ætla sær ikki at velja konservativt. Tí tey vita, at konservativisma hvørki kann ella vil nakra broyting. Tey vilja heldur ikki teir sonevndu «progressivu» flokkarnar. Tí politikkur er at vilja, siga tey. At vilja broyting og vilja verja vunnin rætti- indí.

Nakað av tí, sum skal verjast, eru samtyktirnar um at atomvápn ikki eru loyvd, hvørki á føroyskum ella donskum land- ella sjóki. NATO hevur góð- ikið hesa stóðu. Tað er gleðiligt. — Men NATO kundi illa góðtaka at Danmark slóð hesa stóðu fasta við at siga øllum gestum — sameindum sum figgindum — frá sini stóðu! Um hetta er veru- luga orsøkin til fólkatings- valið ella ikki, vita fá. Men tey, sum vilja nýta sitt frælsi til at siga nei til atomvápn, halda kortini, at hetta er rættuliga áhugavert. Tí tá ein fe-

lagsskapur, sum sigur seg verja frælsið, ikki kann góðtaka at eitt av lima- londunum samvitskufult tekur eina sjálvstøðuga — frælsa — stóðu, tá er okkurt, sum haltar.

Fólkini í tí minna bólknum halda ikki, at vit hava loyvi til at vera so ósjálfstøðug og so undir- brotlig, at vit ganga frá egnum sjónarmiðum fyri at behaga leiðarunum í NATO. Tí tá eru vit lítið betur fyri enn ófrælsis- londini eystanfyri. Mun- urin er at tey fáa orðrar úr Moskva — og vit úr Washington.

«Vit», siga tey, tí so leingi vit eru við í NATO gjøgnum Danmark, hevur stóða Danmarkar í hesum máli eisini nakað við okkum at gera. Hetta er nakað, eisini føroyingar eiga at taka stóðu til. Latíð okkum visa, at vit vilja!

Sjúrður Skaale

Klaksvíkar Sjúkrahús

700 Klaksvík

Søkt verður eftir fríðaravloysarum fyri sjúkrahúsarbeiðarar (portørar) í tíðar- skeiðnum frá 14. juni til 31. august 1988.

Teir, ið settir verða, mugu hava verið á skeið í fyrstuhjálpi og hava átekna koyrikort.

Løn sambært sáttmála við Havnar Ar- beiðsmannafelag.

Umsókn verður at senda Umsjónar- manninum, Klaksvíkar Sjúkrahús, 700 Klaksvík